

PIC DE SOTLLO

Pallars Sonbirà

per Broate i retorn pel Coll de Sellente i el Canal de Becero

Distància	21,9 km
Desnivell acumulat	1970m
Nivell de dificultat	alta
Data	29 i 30 d'agost de 2010
Cartografia	Editorial Alpina. Pica d'Estats-Mont-roig (1:25000)
Punts per a GPS	http://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=1136355

Ruta circular que corona el Sotllo, un tres mil que s'alça al bell mig d'una zona lacustre molt interessant: les comes d'Estats occitana i catalana, la de Sotllo i la de Broate.

És habitual pujar-hi per la Coma d'Estats i el Port de Sotllo (via comuna a la veïna Pica d'Estats). Nosaltres l'hem feta per la solitària Coma de Broate, a diferència d'aquella, tant concorreguda. I malgrat que per aquest cantó la ruta és una mica més llarga, l'esforç paga la pena.

L'itinerari pot fer-se en un sol dia. Però els refugis de Broate i Baborte, situats a banda i banda, permeten dividir-la en dues jornades i fer-la més assequible. És força exigent i a la llargària i desnivell cal afegir-hi els trams de grimpada per una cresta aèria i la inexistència de senyalització en altres.

El retorn varem fer-lo per l'estany i canal de Becero. Bona part d'aquest camí s'ha perdut. Malgrat ésser més llarg, hom pot estalviar ben be una hora si retorna per la coma de Sellente.

A la imatge (presa des del cim de Baborte) apareix el Sotllo en primer terme, custodiat al fons pel Pic de Verdaguer, la Pica d'Estats i la Punta de Gabarró.

Accés

Des de Tavascan prenem la pista apte (amb precaució) per a turismes que, pel marge dret de la Noguera de Lladorre, ens mena en 6 quilòmetres al costat de la presa de Montalto. Poc més enllà la circulació és restringida.

Presa de Montalto (1.390 m)

Seguim vers gregal (NNE) a peu per la pista per la que hem vingut i aviat en creuem la tanca. Des de Tavascan ens guiem pels senyals blancs i vermells de l'ARP i l'enllaç entre els GR 10 i 11. El camí és planer pel marge dret del riu i l'indret molt bonic. Travessem per un pont el riu de Certascan que baixa per la nostra esquerra. Aviat abastem el Pla de la Borda on virem a llevant. Deixem un corriol a mà esquerra que puja al refugi i estany de Certascan. Continuem per pista fins a l'encisador indret del Pla de Boavi, on s'acaba i continuem per un ben fressat corriol que aviat ens fa passar al marge esquerre del riu per un sòlid pont[1].

Pont de Boavi (1.452 m, 30')

Rètol indicador en estat precari. Seguim un antic camí de bast, certament malmès, que encara conserva però alguns passos empedrats. Entrem en una avetosa amb exemplars de considerables proporcions. Guardat per contraforts de parets de pedra seca, en llargues llaçades va guanyant alçada per dins de l'obaga del bosc de Boavi, separant-se del riu que sentim brogir saltant per la cascada de Broate, a l'esquerra del camí. La frondositat i l'alçària no ens permeten albirar-la sencera.

Sortim de l'avetosa, ara espurnejada per exemplars de faig i pi negre i creuem per un pontarró de fusta el Riu de Sellente que baixa per la dreta. Aviat abastem la cruïlla amb el sender que, per la Coma de Sellente i el coll del mateix nom, mena al circ de Baborte. L'ARP marxa per aquest cantó. Nosaltres ho fem per l'esquerra i guiats ara per senyals de pintura grocs, retornem prop del marge esquerra riu de Baborte, avançant vers sol ixent (ja no deixarem aquesta direcció fins al refugi) per

terreny de tartera i considerable pendent. El congost s'estreny quan abastem la base d'un relleix rocallós[2]. Ens cal superar-lo marxant a mà dreta, seguint els senyals de pintura, fent una petita marrada. Per poc que ens hi fixem, trobarem signes evidents que es tracta d'un antic grau guanyat a la roca que acaba sobre una codina.

Superat el grau continuem vers llevant entremig de clapes de neret i arbrets de poca entitat que donen pas a matolls de diversa mena[3]. Arribem a un collet, una mena de balcó sobre el riu, a partir del qual davallarem vers la llera fins als peus d'un bonic salt que el camí supera grimpant per les graonades del marge esquerre, propers al l'estimball. Aquest pas no ha d'oferir dificultat si no hi ha glaç. El rocam i els còdols de la llera es tenyeixen de blanc i això ressalta la transparència de l'aigua als gorgs. Per embadalir-s'hi. Aquí acaben els senyals de pintura[4].

Després la vall s'obre i el camí supera dues graonades on el riu, a la nostra esquerra, hi salta graciosament. A cada graonada la precedeix un planell cobert de margall. Les fites ens serveixen per no perdre el camí. Superada la primera ja podem albirar al fons de la coma les parets metàl·liques del refugi, encimellat en un turó. Creuem diversos torrents que, per la dreta del camí, s'escolen de les Crestes de Canedo, el Pic dels Estanys i el Clot de Broate. Travessem el torrent del Barranc dels Guins de l'Ase i ens enfilem al refugi.

Refugi de Broate (2.216 m, 2h 55')

Lliure, ben conservat, pertany a la FEEC. És una bona base per a les travesses per la zona. Curiós rellotge solar sobre el contorn del Principat de Catalunya.

Seguint fites sovintejades per terreny rocallós i fort pendent, enfilem directament el Barranc dels Guins de l'Ase, marxant vers xaloc (SE). El cim del Sotllo és visible al fons, a l'horitzó. Trobem dos petits congostos. Superem el primer per la dreta, seguint el curs de l'aigua i l'altre per l'esquerra. Més amunt el barranc s'obre i el pendent es modera. Després es divideix en dues comes. Nosaltres marxem per la de l'esquerra, altra volta en fort pendent. Anem entrant en una coma ombrívola[5] al fons de la qual ja podem albirar la tortuosa silueta del coll dels Guins de l'Ase, precedit per una tartera.

Abastem el peu de la tartera marxant pel llom de la morrena. Fortíssim pendent per terreny molt descompost. Cal abastar, quan abans millor, els esperons rocallosos de l'esquerra que ens ajudaran en la nostra grimpada fins al coll.

Coll dels Guins de l'Ase (2.864 m, 5h)

Per abastar el cim ara ens cal seguir les fites que ens menen vers garbí (SO) amb algunes grimpades, trams exposats i considerable pendent. Primerament retrocedim uns pocs metres per travessar un esperó i progressar, propers a la cresta, pel vessant occità (llevant, Cometa d'Estats). Després la creuem i continuem pel vessant català (ponent, Broate) fins a un avantcim del que parteix l'estrep NO (cresta dels Holandesos, on hi ha els Falsos Encantats). Després continuem carenejant fins al cim.

Pic de Sotllo (3.073 m, 6h)

Contrastant amb el camí seguit, el cim és planer. Hi gaudim d'una vasta i magnífica panoràmica, excepte per llevant on el cordal del Montcalm a la Punta de Gabarró, de més alçaria, ens ho priva. Paisatge superb, corprenedor. Tot el que podem albirar és curull de cims, crestes i estanys a les fondalades i comes.

Comencem a davallar marxant vers garbí (SO) esbiaixadament per sota la carena que s'allarga en aquella direcció fins al llom de l'esperó SO (que separa la Coma d'Estats de la de Sotllo). Després, guiats per fites, continuem davallant en fort pendent per aquest llom sense desviar-nos ni cap a la dreta (Coma de Sotllo) ni cap a l'esquerra (coma d'Estats) fins a un petit i evident collet.

Collet (2.755 m, 6h 55')

Entre la Coma de Sotllo (a ponent) i la d'Estats (a llevant). Hi ha tres camins fressats que davallen per la tartera. Prenem el que baixa més pel fons. Deixem a mà dreta el primer estany i anem a passar per entremig dels altres quatre (deixant-ne dos a cada banda). Aquí el camí és difumina i les fites son escadusseres i disperses. Però la ruta és evident, sempre vers garbí, en direcció al Coll de Baborte (el més baix, entre el Pic de Pedres Blanques, identificable pel seu cim bicèfal, i el de Baborte). Quan encetem la tartera abastem un corriol ben fressat que ens mena al coll.

Coll de Baborte (2.596 m, 8h 5')

Tenim una bona perspectiva de la Coma de Sotllo i del camí que hem seguit per baixar fins aquí. Per camí fressat anem davallant encara vers garbí en moderat pendent. El corriol ens menaria passar pels estanys de Baborte de Dalt. Però fem dreuera abandonant-lo i, seguint fites, anem a travessar un contrafort ponentí del pic de Pedres Blanques darrera el qual podem albirar el refugi de Broate, que abastem després de davallar per fort pendent.

Refugi de Broate (2.416 m, 8h 45')[6]

Encimellat dalt d'un turó sobre el bonic estany de Baborte. Metà·lic i ben conservat. Pertany a la U.E.C. que va inaugurar-lo l'any 1.981 donant-li el nom de Cinquantenari en honor a l'efemèride que celebrava. Té capacitat per a 8 places i disposa d'emissora d'emergència, atri, taula, bancs i lleixes.

Marxem vers ponent per camí fressat en direcció a l'evident coll de Sellente. A l'alçada del proper estanyol ens prenem el camí que ve del coll, per on hi discorre l'ARP (senyals blancs i vermells) i que, provinent del Pla de Boavi, pel costat de l'estany de Baborte baixa a la Vall Ferrera. Ens enfilem en pendent moderat fins al coll.

Coll de Sellente (2.487 m, 9h 5')

Baixem vers mestral (NO). Passats els estanyols de Sellente que deixem a mà esquerra, abandonem el ben fressat camí de l'ARP per prendre, també a mà esquerra, un corriol poc visible (malgrat les fites i senyals de pintura grogs). El seguim breument fins que gira sobtadament a l'esquerra (estaca de fusta amb rètol)[7] i continuem vers l'evident collet de Becero que tenim davant nostre en la direcció per la que veníem (NO). Algunes fites. Al coll creuem una paret de pedra seca i continuem davallant vers mestral fins a l'estany que ja albirem.

Estany de Becero (2.260 m, 10h)

Bonic i enclotat. S'obre davant nostre una vall per la que s'hi escola el Canal de Becero i que seguirem fins al final. A partir d'aquest punt el camí és confús[8]. Trobem trams fressats inconnexes a un marge i l'altre del torrent i fites escadusseres que aporten més confusió que guia. Passem trams de prat on el camí s'ha perdut sota l'herbei. Alguna cleda evidència que aquesta és una antiga zona de pasturatge. Ens cal progressar tothora propers a la llera. Pel marge esquerre del torrent entrem al bosc cercant els millors passos i seguint algun tram més o menys fressat de l'antic camí que es perd al cap de poc, fins a topar amb un corriol evident i fressat que ens mena passar al marge dret. Progressivament més definit i per la mateixa riba dreta, ja no abandonem aquest camí fins a trobar-ne un de carreter, proper a la borda de Montalto, que seguim a mà dreta fins al pont i la presa que abastem a les 12h 5' de marxa efectiva.

- [1] Aquest pont se l'havia endut una torrentada però fa uns tres anys que fou reconstruït.
- [2] A l'esquerra un corriol marxa pel peu de la cinglera. Si el seguim breument veurem que baixa en direcció al riu, cal obviar-lo.
- [3] Segons l'època de l'any podem trobar-hi una gran varietat floral.
- [4] El camí és senyalitzat i esporgat de brançam fins aquest punt.

- [5] Congesta permanent. Si a la tartera hi ha neu caldrà piolet i grampons però estalviarà una penosa pujada per terreny descompost.
- [6] Fi de la 1ª jornada.
- [7] És un tram de l'itinerari *La Porta del Cel* entre la Vall Ferrera i Tavascan que hi mena per la Collada i Ribera de Boldís.
- [8] Estalviarem ben be una hora si malgrat fer més distància, per comptes de baixar pel Canal de Becero, seguim l'ARP per la Coma de Sellente fins al Pla de Boavi. El camí de la Canal de Becero al seu tram entre l'estany i fins ben entrat el bosc s'ha perdut en bona part i ens farà alentir molt la marxa.

Toni Planas